

Ağdam: “İkinci Xirosima” adlanan “Ruhlar şəhəri”

Ağdamda olan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) Təmas Qrupuna daxil olan ölkələrin daimi nümayəndələri burada gördüklərindən dəhşətə gəlirlər

30 il Ermənistanın işğalı altında qalan Ağdamda gördüklərindən dəhşətə gələnlərini söylədiklərini bütün qonaqlar təsdiqləyirlər. Bu günlərdə Ağdamda olan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) Təmas Qrupuna daxil olan ölkələrin daimi nümayəndələri də erməni vəhşiliyinin şahidi olmuşlar. “İndiyə kimi gördüyümüz mənzərə çox ürəkəğrındıcıdır. Təəssüf hissi ilə qeyd etmək istəyirəm ki, bizimlə eyni bəşəriyyəti bölüşən insan məxluqları belə vəhşiliklər törədiblər” söyləyən İƏT-in Baş katibinin İqtisadi məsələlər üzrə köməkçisi Əhməd Kavesa Senqendo Ağdama səfəri zamanı jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, ölkəmizə hər zaman siyasi dəstək göstərən İƏT İslam aləminin ayrılmaz parçası olan Azərbaycanın torpaqlarını azad etmək hüququnu tanıyır. Öz qətnamələrində bu ədalətli mövqeni Azərbaycanın haqqı olaraq qəbul edib.

Qonağın bu sözləri Prezident İlham Əliyevin “Bu, misli görünməmiş vandallıqdır. Elə bil bu ərazilərdən vəhşi qəbilə keçib” sözləri ilə uyğunluq təşkil edir. Xatırladaq ki, Azərbaycandakı diplomatik korpusun nümayəndələri, xarici jurnalistlər Ağdamı Xirosima ilə müqayisə edərək erməni vəhşiliyini, barbarlığını, qəddarlığını XXI əsrin faciəsi adlandıırıblar. Vətən müharibəsi davam etdiyi müddətdə dünyanın tanınmış 30-dan artıq KİV-lərinə, televiziya kanallarına müsahibələrində Ermənistanın dağıdıcılıq missiyasının işğalçı ölkənin dövlət siyasəti olduğunu faktlarla açıqlayan Prezident İlham Əliyev bildirdirdi ki, ayaqları dəyən yerləri xaraba qoyan ermənilərin genetikasında dağıdıcılıq, barbarlıq nəsiləndən- nəsilə keçərək milli xarakterə çevrilib.

Ağdama səfərlər və müşahidələr əsasında yazılanlar, açıqlamalar anamiz qədər sevdiiyimiz torpağa bağlılıq, yanarlılıq baxımından daha kövrək, yanğılıdır. İnanılmaz dəhşəti görə, “insanın tüstüsünü tənəşindən çıxaran” misalına uyğun keçirdiyi hissləri sözlə ifadə etməyə çətinlik çəkənlərin qeyd etdikləri kimi, bu yerdə mənzərəni təsvir etməkdə sözün qüdrəti belə gücsüzdür. Bayquş xislətli ermənilərin özlərindən sonra xaraba qoyduqları, doğma nəfəsə ehtiyac duyan dağıdılmış evlər, “daşdan səs çıxdı, məndən səs çıxmadı” müdrik kəlamına uyğun lal divarlar həqiqi

mənada sözün bitdiyi, gözün xəcalətdən qapandığı yerin canlı tablosu idi.

...Dünya tarixində itmiş, yer üzündən silinmiş, daşı-daş üstə qalmayan, yalnız kiçik işartıları ilə vaxtilə yaşayış məskənləri olduğu bilinən şəhərlər olub. Vezuvi vulkanının lavaları altında qalan Rompey, Herkulanum, Stabiya şəhərlərinin minlərlə sakini yanmış, kül oldu. “İbrətlə bax, ey könlüm, bu aləmə gəl bir an, eyvani-Mədəini ayineyi, ibrət san” yazan mütəfəkkir şair Əfzələddin Xaqaninin “Mədin xərəbələri” qəsidəsi insanlıq üçün ibrət dərside. Şair “Hər bülbülü bir bayquş, hər nəğməni növhə” misrası ilə bülbülü susduran bayquşu, nəğməni əvəz edən növhəni şər qüvvə kimi təqdim edir. Ermənilər də bu qəbildən olan bayquş niyyətli-dirlər. Bu yerlərin Xarı bülbülünü qanlı əlləri ilə susduran ermənilərin törətdikləri əməllər göstərdi ki, xaraba aşıqlığı bu millətin dəyişilməz genofondunun əsas “sərvətidir.”

...Xocalı soyqırımına məruz qalan insanların ilk pənah yeri olan Ağdam elə o vaxtdan düşməne göz dağı idi. Sonradan rayonun işğal olunmuş ərazilərində daha dəhşətli qırğınlar törədərək “güllənmiş şəhər”dən hayırını çıxan daşnaklar demək olar ki, daşı-daş üstə qoymayıblar. Bu da təbiidir. Ən qatı terrorlarda adı çəkilən erməniliyin fəlsəfəsində bütün dünya od-alov, qan, öldürülmüş insanların cəsədləri içərisində təsvir və qəbul olunur. Təkcə Ağdamı deyil, 30 il işğal altında saxladığı Azərbaycanın bütün ərazilərində qanlı yağmış “fəlsəfələrinin” tablosunu yaran erməni təfəkkürünə görə, təkcə canlılar deyil, gözle görünən hər şey məhvə məhkumdur.

Amma artıq mənzərə dəyişir. Şanlı Zəfərimizdən sonra doğmalarının isti əllərinin hərətini hiss edən bu divarlar indi uçmuş-sökük, lal-dinməz deyil, lay divar kimi dayanıblar. Yaralarının sağalacağı günü gözləyən torpaqlarımız kimi daşı-daş üstə qalmayan evlərimiz, tarixi abidələrimiz, ziya-rettəgahlarımız da yenidən “doğulacaqları” günün həsrətindədirlər. Düşmənin yox etməyə çalışdığı daşımız, torpağımız, yolumuz, qurutmaq istədiyi bulaqlarımız, çaylarımız canlanır. Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yeni prezidenti xanım Odil Renobassonu və bankın rəhbərliyinin digər nümayəndələrini videofor-

matda qəbul edən Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, hazırda bizim əsas məqsədimiz işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasıdır: “Odur ki, biz öz doğma torpaqlarına qayıtmaq gözləyən insanlar, bir milyondan çox keçmiş məcburi köçkün üçün layiqli heyət şəraiti təmin etmək məqsədilə 10 min kvadratkilometrden böyük bir ərazini yenidən qurmalı olacağıq...Biz indi beynəlxalq hava limanı tikirik, avtomagistral tikirik, dəmir yolu xətlərini inşa edirik, artıq başlamışıq. Bu ilin sonuna kimi bütün Qarabağ ərazisi üçün demək olar ki, enerji təchizatını 100 faiz təminləməyi planlaşdırırıq və bizim bir çox başqa planlarımız da var.”

Nə qədər çətin, məsuliyyətli olsa da, Vətənə vurulmuş yaralar sağalacaq. Ağdamın “ağ damları” yenə boy-boya verəcək, əvvəlkindən daha gözəl görkəm alacaq. Bu əminlik bizə babalarımızdan qalan torpağa sahib çıxmaq, onu qorumaq, əkib-biçmək əmanətidir. Vətəni düşməndən xilas edənlər onu qorumağı da bacarırlar. Bu, özgüvənlik bizə babalarımızdan yadigar qalan, əsatirlərdə yaşanan sərvətinə sahiblənmək bacarığından, inamından qaynaqlanır.

...Torpaqları daim yağdı düşmənin hücumuna məruz qalan bir məmləkətin əhalisi qorunmaq üçün qala kimi möhkəm divar tikməyi qərara alır. Amma divarın hörgüsü başa çatmamış uçurmuş. Həmin yerin tanınmış bilinən, sayılıb-seçilən başbilənləri dünyagörmüş, əsri başa vuran bir müdrikdən məsləhət istəyirlər. Ağsaqqal deyir ki, şücaətine arxayın olan, divara sütün ola biləcək igidlərini bir yerə toplayın. Bu xəbəri eşidər- eşitməz bütün ərənlər bir nəfər kimi səf tutur, sıraya düzülür. Bunu gören pira-ni deyir ki, belə igidləri olan xalqa divar lazımdır deyil.

Bu gün Azərbaycanda düşmənin dağıtdığı evləri dirçəldəcək, sökülən divarları yenisi ilə əvəz edəcək Vətən oğulları on minlərdədir. Düşməni yuvasına qədər qovan, babaları qulağı kəşik Andranikin taleyini yaşadan Azərbaycanın igidləri nəyə qadir olduqlarını bütün dünyaya bəyan etdilər. Bildirdilər ki, Vətənimizin düşməne sinə gərəcək qaladan da möhkəm, qüdrətli oğulları var.

✍ Xuraman İsmayıloğlu,
“iki sahil”